

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบสมมติฐานบางอย่าง แต่ได้เน้นหนักในการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ที่มีต่อการทำแท้งและกฎหมายทำแท้งในปัจจุบัน ตลอดจนความคิดเห็นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายทำแท้ง การศึกษานี้จะให้ความรู้เพิ่มขึ้นว่าในกลุ่มผู้จะมีอาชีพแพทย์นั้นมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการทำแท้งในขณะที่สภาวะของสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในเรื่องทัศนคติต่อการทำแท้งและกฎหมายทำแท้งนั้น มีขอบเขตในการศึกษาถึงทัศนคติในค่านิยมธรรม ในค่านิยมหลักจรรยาแพทย์ ความรู้สึกต่อแพทย์ผู้ทำแท้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ความรู้สึกต่อสตรีที่ทำแท้ง การทำแท้งในค่านิยมหลักจรรยาแพทย์ ทัศนคติต่อการทำแท้งโดยเหตุผลต่างๆ คือ เหตุผลในด้านการแพทย์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านมนุษยธรรม ด้านการคุ้มครองชาติพันธุ์ และด้านประชากร และความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายทำแท้งของไทยในปัจจุบัน ในเรื่องทัศนคติต่อการแก้ไขกฎหมายทำแท้งนั้น มีขอบเขตศึกษาเฉพาะที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องการขยายขอบเขตการทำแท้งโดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนข้อกำหนดอื่นเช่นมิได้พิจารณาถึง และเป็นการศึกษาขยายขอบเขตของกฎหมายให้มีลักษณะเป็นกฎหมายทำแท้งโดยเสรี

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบ การเลือกตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจงลักษณะ โดยเลือกนักศึกษาที่เคยผ่านการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยมาแล้ว คือ นักศึกษาแพทย์ปีที่สามและปีที่สี่จากคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และนักศึกษาปีที่ห้าและปีที่หกจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมนักศึกษาทั้งหมด 775 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 59.7 ซึ่งลักษณะโดยทั่วไปของนักศึกษากล่าวได้ดังนี้ คือ

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20-24 ปี นับถือศาสนาพุทธ นักศึกษาชั้นปีที่สี่และปีที่หกมีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานในแผนกสูติรีเวชมากกว่านักศึกษาปีที่สามและปีที่ห้า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับวิธีทำแท้งและอาการแทรกซ้อนของการทำแท้งที่พอสมควร วิธีทำแท้งที่ทราบ

ส่วนใหญ่เป็นวิธีที่ใช้กันอยู่ในทางการแพทย์ เช่น การขยายปากมดลูกและการขูดมดลูก การใช้สารละลายบางชนิดหรือยาบางชนิดฉีดเข้าไปในถุงน้ำคร่ำ หรือนัดเข้าเส้นเลือดเพื่อกระตุ้นให้มดลูกหดตัว หรือการใช้เครื่องดูด เป็นต้น ในด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทำแท้งของไทย นักศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 77.5 มีความรู้ในค่านกฎหมายทำแท้งของไทยไม่ถูกต้องสมบูรณ์ กล่าวคือ ทราบว่าแพทย์มีสิทธิทำแท้งได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนเหตุผลในการทำแท้งนั้นยังทราบไม่ถูกต้องสมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา นักศึกษาร้อยละ 86.0 ที่มีความรู้เกี่ยวกับประเทศที่มีกฎหมายทำแท้งโดยเสรี ในด้านประสบการณ์ในการทำแท้งให้ผู้อื่น นักศึกษาเกือบทั้งหมดไม่เคยทำแท้งให้ผู้อื่นมาก่อนเลย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ทัศนคติต่อการทำแท้ง

1. ทัศนคติต่อการทำแท้งในด้านศีลธรรม ผลปรากฏว่า นักศึกษาร้อยละ 61.0 เห็นว่าการทำแท้งถ้าทำไปโดยมีเหตุผลที่สมควรแล้วไม่เป็นการผิดศีลธรรม เช่น กรณีที่การตั้งครรภ์เป็นอันตรายต่อชีวิตมารดา หรือ การตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืน หรือการเกิดของเด็กจะมีผลเสียต่อสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

2. ทัศนคติในด้านหลักจรรยาแพทย์ นักศึกษาที่เห็นว่าการทำแท้งเป็นการกระทำที่ผิดต่อหลักจรรยาแพทย์มีน้อยมากเพียงร้อยละ 0.9 นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งมีความเห็นเป็นกลาง กล่าวคือ การทำแท้งผิดหลักจรรยาแพทย์หรือไม่ขึ้นอยู่กับเหตุผลของการทำแท้งด้วย โดยเฉพาะถ้าการเกิดของเด็กจะมีผลเสียต่อสภาพทางร่างกาย เศรษฐกิจ และสังคม หรือจะเป็นอันตรายต่อชีวิตมารดา ทัศนคติในด้านหลักจรรยาแพทย์นี้สอดคล้องกับทัศนคติในด้านศีลธรรม ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีได้ยึดมั่นอยู่กับหลักศีลธรรมหรือจรรยาแพทย์เท่านั้น การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมารดา และเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นปัญหาที่ควรจะได้รับพิจารณาด้วย

3. ความรู้ลึกต่อแพทย์ผู้ทำแท้งนั้น ถ้าการทำแท้งของแพทย์เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าจะกระทำไปเพื่อช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ก็ตาม นักศึกษาร้อยละ 38.5 ยังไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าว โดยมีนักศึกษาร้อยละ 28.7 ที่ไม่ให้ความเห็นในเรื่องนี้ แต่เมื่อนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจทำแท้งให้ผู้อื่นโดยเหตุผลที่ตนเองคิดว่าสมควรที่สุดแล้ว นักศึกษาร้อยละ 86.3

ก็ไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการคิดทั้งในทางกฎหมายและด้านศีลธรรม

4. ความรู้สึกต่อสตรีที่ทำแท้ง นักศึกษาเพียงร้อยละ 7.0 ที่มีความรู้สึกรังเกียจสตรีเหล่านี้ เหตุผลส่วนใหญ่ที่ไม่รังเกียจสตรีเหล่านี้ คือ เห็นว่ามีความจำเป็นหรือมีเหตุผลที่เหมาะสม จึงได้กระทำลงไป นักศึกษาประมาณร้อยละ 57.5 มีความรู้สึกต่อสตรีที่ทำแท้งเหล่านี้ในลักษณะที่เป็นกลาง กล่าวคือ จะรังเกียจหรือไม่นั้นคงพิจารณาเหตุผลของการทำแท้งด้วย ปัจจัยที่นำมาพิจารณาประกอบ คือ เพศของนักศึกษา ผลปรากฏว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความรู้สึกต่อสตรีเหล่านี้ไม่แตกต่างกัน สนับสนุนคำกล่าวข้างต้นว่า นักศึกษามีแนวโน้มที่จะพิจารณาเหตุผลของการทำแท้งประกอบความรู้สึกที่มีต่อสตรีเหล่านั้นด้วย

5. ในด้านหลักการแพทย์ นักศึกษาร้อยละ 76.7 เห็นด้วยกับการทำแท้งว่าเป็นไปตามหลักการแพทย์ซึ่งเปรียบเทียบการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนาเหมือนกับโรคหนึ่ง และการทำแท้งเป็นการรักษาโรคดังกล่าว

6. ทิศนคติต่อการทำแท้งโดยเหตุผลต่างๆ ผลปรากฏว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการทำแท้งโดยเหตุผลด้านการแพทย์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านมนุษยธรรม ด้านการคุ้มครองชาติพันธุ์ ส่วนเหตุผลด้านสังคมนั้นยังไม่เห็นด้วย โดยมีนักศึกษาร้อยละ 86.5 ที่เห็นด้วยโดยเหตุผลด้านการแพทย์ คือ การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพของมารดา และการตั้งครรภ์ในสตรีที่เป็นโรคจิต การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตนั้นมีผู้เห็นด้วยเกือบทั้งหมด สอดคล้องกับทัศนคติในด้านศีลธรรม และจรรยาแพทย์ที่เห็นว่า การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตนั้นสมควรที่จะทำแท้งได้โดยไม่เป็นการผิดศีลธรรมหรือจรรยาแพทย์ เหตุผลด้านเศรษฐกิจ คือ กรณีที่ฐานะยากจนมากเคยใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิแล้วไม่ได้ผล นักศึกษาเห็นด้วยกับการทำแท้งร้อยละ 60.4 เหตุผลด้านมนุษยธรรม นักศึกษาร้อยละ 77.6 เห็นด้วยกับการทำแท้ง คือ การตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืนซึ่งนักศึกษาเห็นด้วยเกือบทั้งหมด และการตั้งครรภ์กับบุคคลที่สืบสายโลหิตโดยตรง เหตุผลด้านการคุ้มครองชาติพันธุ์ นักศึกษาเห็นด้วยร้อยละ 89.2 คือ การตั้งครรภ์ในสตรีปัญญาอ่อน และในกรณีที่ได้คัดลอกออกมามีโอกาสจะพิการ เหตุผลด้านประชากรมีนักศึกษาเห็นด้วยร้อยละ 53.6 คือ เห็นด้วยกับการใช้ชีวิตทำแท้งเป็นมาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัว เหตุผลด้านสังคมที่นักศึกษายังไม่เห็นด้วยนั้น คือ การตั้งครรภ์ที่ขัดต่อโอกาส

ในการศึกษาและการประกอบอาชีพ การตั้งครรถที่ฝ่ายชายไม่ยอมรับ และกรณีที่เหมาะสมหาคอบ-
ครัวแตกแยก ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อทัศนคติและได้นำมาพิจารณาประกอบ คือ ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติ
งานของนักศึกษาโดยพิจารณาจากชั้นเรียนและเพศ

6.1 ปัจจัยด้านระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงานในแผนกผู้ตั้นรีเวซา ผลปรากฏว่า นักศึกษา
ไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานมานานเท่าใดก็ตามก็มีทัศนคติเกี่ยวกับการทำแท้งที่ไม่แตก
ต่างกัน นอกจากการทำแท้งในกรณีที่ได้คัดลอกออกมามีโอกาสจะพิจารณา นักศึกษาที่มีประสบการณ์ใน
การฝึกปฏิบัติงานมานาน มีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยกับการทำแท้งในกรณีดังกล่าวมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์
ในการฝึกปฏิบัติงานมาน้อยกว่า

6.2 เพศ นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อการทำแท้งไม่แตกต่างกัน นอกจากเหตุผล
ด้านประชากร คือ การใช้วิธีทำแท้งเป็นมาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัว นักศึกษาชาย
เห็นด้วยมากกว่านักศึกษาหญิง

เฉพาะทัศนคติต่อการทำแท้งโดยเหตุผลด้านประชากร ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลและได้นำมา
พิจารณาประกอบ คือ ความรู้เกี่ยวกับประเทศที่มีกฎหมายทำแท้งโดยเสรี และการคาดประมาณผล
ของกฎหมายทำแท้งโดยเสรีต่อการลดอัตราเกิด ซึ่งผลปรากฏว่า ปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์กับ
ทัศนคติต่อการทำแท้งโดยเหตุผลด้านประชากร กล่าวคือ นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับประเทศที่มี
กฎหมายทำแท้งโดยเสรีจะเห็นด้วยกับการใช้วิธีทำแท้งเป็นมาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัว
มากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ และนักศึกษาที่เห็นว่ากฎหมายทำแท้งโดยเสรีช่วยทำให้อัตราเกิดลดลงนั้น
เห็นด้วยกับการใช้วิธีทำแท้งเป็นมาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัวมากกว่าผู้ที่เห็นว่าไม่ทำให้อัตรา
เกิดลดลง นั่นคือ นักศึกษาเห็นว่าการทำแท้งโดยเสรีช่วยทำให้อัตราเกิดลดลง จึงควรใช้เป็น
มาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัวดังที่หลายประเทศใช้กันอยู่
ทัศนคติต่อกฎหมายทำแท้งและการแก้ไขกฎหมายทำแท้ง

1. การศึกษาทัศนคติต่อกฎหมายทำแท้งของไทยว่าเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันหรือไม่
ผลปรากฏว่า นักศึกษาร้อยละ 46.9 เห็นว่า กฎหมายปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม และให้เหตุผล

ที่แตกต่างกันไปซึ่งแสดงว่า นักศึกษามีความเห็นต่อกฎหมายแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเห็นว่ากฎหมายทำแท้งของไทยมีลักษณะเป็นกฎหมายที่เข้มงวดการทำแท้ง และอีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่า เป็นกฎหมายที่มีขอบเขตการทำแท้งกว้างขวาง บัจจัยที่พิจารณาประกอบคือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทำแท้งซึ่งผลปรากฏว่าไม่มีผลต่อทัศนคติดังกล่าว จากการพิจารณาถึงความรู้สึกเกี่ยวกับอุปสรรคทางกฎหมายในการตัดสินใจทำแท้งให้ผู้อื่นมีลักษณะสอดคล้องกับความเห็นต่อกฎหมายทำแท้งดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ นักศึกษาเห็นว่ากฎหมายเป็นอุปสรรคและไม่เป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจทำแท้งให้ผู้อื่นมีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก เหตุผลที่เห็นว่าเป็นอุปสรรค เพราะกฎหมายมีลักษณะจำกัดและล้าสมัยเกินไป บัจจัยเกี่ยวกับความรู้กฎหมายทำแท้งไม่มีผลต่อความรู้สึกในเรื่องอุปสรรคดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ว่านักศึกษามีความเห็นต่อกฎหมายทำแท้งแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเห็นว่ากฎหมายทำแท้งมีลักษณะเป็นกฎหมายที่เข้มงวดการทำแท้ง

2. ทัศนคติต่อการแก้ไขกฎหมายทำแท้ง ผลปรากฏว่า นักศึกษาร้อยละ 85.1 เห็นสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายทำแท้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายขอบเขตการทำแท้งโดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมถึงเหตุผลด้านการแพทย์ คือ การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพ หรือในสตรีที่เป็นโรคจิต เหตุผลด้านเศรษฐกิจ คือ กรณีที่ฐานะยากจนมากเคยใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิแล้วไม่ได้ผล เหตุผลด้านมนุษยธรรม คือ การตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืน หรือ การตั้งครรภ์กับบุคคลที่สืบสายโลหิตโดยตรง และเหตุผลด้านการคุ้มครองชาติพันธุ์ คือ กรณีที่ตรวจพบว่าเด็กที่คลอดออกมามีโอกาสจะพิการ หรือการตั้งครรภ์ในสตรีปัญญาอ่อน ส่วนเหตุผลด้านเศรษฐกิจและสังคม นักศึกษายังไม่เห็นด้วย คือ การตั้งครรภ์ที่ขัดขวางโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพ การตั้งครรภ์ที่ฝ่ายชายไม่ยอมรับ และกรณีที่ประสบปัญหาครอบครัวแตกแยก ทัศนคติต่อการแก้ไขกฎหมายทำแท้งนี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการทำแท้งในระดัสูง และมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่เห็นด้วยกับการทำแท้งจะเห็นด้วยกับการแก้ไขกฎหมายทำแท้ง อย่างไรก็ตาม แม้ว่านักศึกษามองเห็นด้วยกับการขยายขอบเขตของกฎหมายทำแท้งแต่ยังไม่เห็นด้วยกับการให้เป็นกฎหมายทำแท้งโดยเสรี

จากการจัดลำดับความต้องการให้มีการแก้ไขกฎหมายทำแท้งตามเหตุผลข้างต้น พบว่า อันดับหนึ่งที่หนึ่ง คือ การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมารดา รองลงมาคือ การตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืน

กรณีที่เราพบว่าเด็กในครรภ์คลอดออกมามีโอกาสจะพิการ การตั้งครรภ์ในสตรีมีปัญญาอ่อน การตั้งครรภ์ในสตรีที่เป็นโรคจิต การตั้งครรภ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การตั้งครรภ์กับบุคคลที่สืบสายโลหิตโดยตรง และกรณีพื้นฐานะยากจนมากเคยใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิแล้วไม่ได้ผล

3. เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อผลของกฎหมายทำแท้งโดยเสรี ผลปรากฏว่า นักศึกษาร้อยละ 93.1 เห็นว่ากฎหมายทำแท้งโดยเสรีช่วยลดอันตรายจากการทำแท้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ร้อยละ 75.2 เห็นว่าช่วยทำให้อัตราเกิดคลดลงด้วย ในขณะที่เดียวกันมีนักศึกษาร้อยละ 77.5 เห็นว่ากฎหมายทำแท้งโดยเสรีจะทำให้มีอิสระทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม นักศึกษาเกือบทั้งหมดก็ยังเห็นว่าบุคคลที่สมควรที่สุดที่ควรจะเป็นผู้ทำให้แท้งได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย คือ แพทย์

ขอ เสนอแนะ

จากผลการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใครขอ เสนอความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. ในด้านการพิจารณาเปลี่ยนแปลงกฎหมายทำแท้งของไทย จากผลของการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายทำแท้งของไทยนั้นมีลักษณะที่ไม่รัดกุมเพียงพอ กล่าวคือ สามารถตีความหมายได้เป็นสองลักษณะ คือ เป็นกฎหมายที่เข้มงวดการทำแท้ง หรือเป็นกฎหมายที่มีขอบเขตการทำแท้งได้ อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นสมควรให้มีการขยายขอบเขตการทำแท้ง โดยถูกต้องตามกฎหมายให้กว้างขวางออกไปจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ขณะนี้สมาคมสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยกำลังให้ความสนใจในเรื่องนี้อยู่ จากผลการศึกษานี้ควรจะได้นำไปประกอบเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายให้มีขอบเขตการทำแท้งโดยถูกต้องตามกฎหมายได้ กว้างขวางและรัดกุมยิ่งขึ้น และควรจะได้คำนึงถึงผลในทางปฏิบัติด้วย

2. ในด้านโครงการวางแผนครอบครัว ขณะนี้อัตราเพิ่มของประชากรของประเทศไทย ยังคงอยู่ในระดับสูง การวางแผนครอบครัวส่วนใหญ่เน้นในเรื่องการใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิ แม้ว่าจะได้พยายามปรับปรุงและหาวิธีใหม่ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็ตาม บัญหาดังกล่าวควรจะได้มีการพิจารณาเป็นการเร่งด่วน การทำแท้งโดยถูกต้องตามกฎหมายในปัจจุบันส่วนใหญ่คำนึงถึง:

เหตุผลในทางการแพทย์หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรมบางกรณีเท่านั้น และจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งที่เห็นด้วยกับการใช้วิธีทำแท้งเป็นมาตรการสนับสนุนการวางแผนครอบครัว ดังนั้นการทำแท้งโดยเหตุผลด้านประชากรดังกล่าวจึงควรได้รับการพิจารณาถึง โดยเฉพาะในกรณีที่ใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิไม่ได้ผล

3. เนื่องจากการศึกษานี้กระทำเพียงในกลุ่มประชากรเพียงกลุ่มเดียว และมีจำนวนที่จำกัด ดังนั้น ควรจะได้มีการศึกษาถึงทัศนคติต่อการทำแท้งและการแก้ไขกฎหมายทำแท้งในกลุ่มประชากรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาการทำแท้งบ้าง เช่น แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ ครู นักกฎหมาย ตลอดจนประชาชนทั่วไปด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงแนวโน้มของสังคมไทยต่อการทำแท้งโดยเสรีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น